

DOTEK

Informace pro farnost Vlašim

Duben 2018

Náklady na vydání 8 Kč

**Já jsem vzkříšení a život.
Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít.**
Jan 11,25

Vážení a milí farníci a čtenáři Doteku,

Minule jsme začali téma obřadů sv. přijímání a věnovali jsme se prvním třem z nich: Modlitbě Páně, embolismu a pozdravení pokoje. V tomto čísle Doteku se zaměříme na lámání chleba, zpěv „Beránku Boží“ a bezprostřední přípravu na sv. přijímání.

Lámání chleba

Další část obřadů přijímání je lámání chleba. Když se řekne, že došlo na lámání chleba, myslí se tím, že nastává něco důležitého a klíčového. Toto lidové rčení odkazuje na svátost eucharistie – už první křesťané nazývali mši sv. „lámání chleba“. Toto gesto také vyjadřuje jednotu všech věřících majících účast na jednom eucharistickém chlebě. Píše o tom už sv. Pavel: „Protože je jeden chléb, tvoříme my – ačkoli je nás mnoho – jediné tělo, neboť všichni máme účast na jednom chlebě“ (1Kor 10,17).

Kněz láme velkou proměněnou hostii na dvě poloviny a poté z jedné odlomí malou částčku, kterou vpouští do kalicha a potichu se při tom modlí následující modlitbu: „Svátost Kristova Těla a Jeho Krve ať nám slouží k věčnému životu“. Toto smíšení (latinsky *immixtio*) Těla a Krve Páně naznačuje jednotu Těla a Krve Krista jakožto živého a zmrtvýchvstalého. Je to také odkaz na starobylý ritus nazývaný *fermentum* (latinsky kvas), o němž nás zpravují staré sakramentáře papežů Gelasia a Řehoře Velikého, které popisují papežskou liturgii. Papež po lámání eucharistie dával akolytům tzv. *fermentum* (kvas) – malé úlomky z eucharistického chleba, který lámal –, aby je zanesli do tzv. titulárních římských kostelů (kněží, kteří tyto hlavní římské kostely spravovali, byli vnímáni jako nejbližší spolupracovníci papeže – proto každý kardinál dostává na starosti určitý titulární kostel v Římě), aby je tamní kněz vložil do kalicha s Krví Páně na znamení jednoty s papežem. *Fermentum* tak mělo ještě význam zdůraznění jednoty Církve – jednoty místního společenství s římským biskupem. V průběhu dějin se ale od této praxe (z pochopitelných důvodů) upustilo.

Zpěv Beránku Boží (Agnus Dei)

Tento zpěv doprovázející lámání chleba je velmi starobylý. Má své kořeny na křesťanském Východě a do římské liturgie se dostal v 7. století.

Již v Janově evangeliu je Kristus chápán jako pravý velikonoční beránek, který byl obětován pro nás a pro naši spásu. Tato symbolika odkazuje na židovské velikonoční obřady spojené s paschální večeří a obětováním beránka. Právě krví beránka si měli židé potřít veřeje dveří, aby tak anděl zhoubce jejich domy přešel (od toho název Pascha – přejítí) a škodil jen Egypťanům. Evangelista Jan (a další novozákonní autoři) chce ukázat, že právě Krev Kristova je tou pravou krví velikonočního Beránka, která má moc zachránit nejen od smrti tělesné, ale i od smrti věčné a očistit od hříchů.

Také v knize Zjevení sv. Jana se Kristus mnohokrát objevuje jako Beránek obětovaný a zabitý, ale také vzkříšený a živý. Tento Beránek je uctíván liturgií v nebeském Jeruzalémě, ale dává se nám za pokrm při mši svaté již zde na zemi. Při slavení liturgie se připojujeme k nebeským zástupům a i my se klaníme Božímu Beránkovi, který na sebe vzal hříchy světa.

Z praktického hlediska poznamenám, že tento zpěv (během něhož lid klečí) se může opakovat podle potřeby i více, než třikrát (tedy dvakrát odpovídáme „smiluj se nad námi“ a naposledy „daruj nám pokoj“). Jedná se o případy, kdy lámání chleba trvá déle z důvodu většího počtu koncelebrujících kněží, pro něž se láme víc velkých hostií. V tom případě se může zpívat vícekrát odpověď „smiluj se nad námi“ a jako poslední pak „daruj nám pokoj“.

Jistým krizovým bodem je začátek tohoto zpěvu. Poučení varhaníci vědí, že mají začít hrát a zpívat „Beránku Boží“ až tehdy, když kněz začne lámat eucharistický chléb. Problém ale nastává při mši sv. bez přítomnosti varhaníka, kde zpěvy začíná některý z aktivnějších věřících (přičemž v některých kostelech musí začínat všechny zpěvy kněz, protože věřící toho – bohužel – nejsou schopni nebo ochotni). Tento zpěv má začít, teprve když kněz láme velkou hostii, nikoli (jak se často děje) už při pokleknutí před otevřeným svatostánkem nebo v jiný – příliš brzký – okamžik! Je totiž určen k lámání chleba, nikoli k přinášení ciboria s proměněnými hostiemi ze svatostánku (které lámání předchází).

Jako u jiných zpěvů mešního ordinária (neměnných zpívaných částí mše sv. jako Kyrie, Gloria, Credo a Sanctus, které jsme již probírali v minulých dílech) i u zpěvu „Beránku Boží“ platí, že zpěváci, varhaník či muzikanti mají

zachovat jeho doslovné znění. Je tedy výslovně zakázáno nahrazovat zpěv „Beránku Boží“ nějakou parafrázovanou písní s pouze podobnými slovy.

Bezprostřední příprava na sv. přijímání

Celá mše sv. je vlastně přípravou na sv. přijímání, nicméně tímto názvem rozumíme souhrn obřadů a úkonů, které nás bezprostředně připravují na přijetí eucharistického Krista. Jedná se o modlitbu, kterou se kněz modlí potichu hluboce skloněn nad oltářem, následné ukázání proměněné hostie věřícím a společná modlitba „Pane, nezasloužím si...“ (Domine, non sum dignus).

Začneme modlitbou kněze. Kněz se hluboce sklání nad oltářem a modlí se ke Kristu přítomnému na oltáři ve svátostných způsobách: „Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, Tys naplnil Otcovu vůli a v Duchu Svatém jsi dal svou smrtí život celému světu. Skrze své Tělo a svou Krev vysvobod’ i mě ze všech mých nepravostí a zbav mě všeho zlého; ať vždycky miluji Tvá přikázání a nikdy se od Tebe neodloučím.“ Druhá varianta modlitby zní: „Pro Tvou lásku Tě prosím, Pane Ježíši Kriste, ať přijímání Tvého Těla a Tvé Krve není mým odsouzením, ale mou ochranou a lékem pro duši i tělo.“

Obě modlitby vyjadřují pokoru, vědomí vlastní nehodnosti a hříšnosti, ale zároveň také velkou touhu po přijetí eucharistického Krista. Kněz spolu s věřícími napodobuje apoštola Petra, který se poprvé setkává s Kristem po zázračném rybolovu a ohromen Ježíšovou velikostí a svojí hříšností říká: „Pane, odejdi ode mě, neboť jsem člověk hříšný“ (Lk 5,8). Jakoby byl ustrašen velikostí svých hříchů v kontrastu s Kristovou svatostí... a jakoby si ale navzdory svým slovům přál, aby od něj Kristus neodcházel, nýbrž proměnil ho svou blízkostí. Přesně to se tehdy také stalo a děje se to i při našem sv. přijímání.

Ačkoli se jedná o modlitbu kněze, lid se k ní může a má v tichosti připojit se stejnými pocity a stejným úmyslem.

Kněz poté poklekne na znamení úcty k eucharistickému Kristu, uchopí do ruky obě poloviny velké hostie a drží je pozdvihnuté nad patenu nebo kalich, aby je lid mohl vidět. Říká při tom: „Hle, Beránek Boží, ten, který na sebe vzal hříchy světa. Blahoslavení, kdo jsou pozváni k večeři Beránkově.“

První věta se týká chápání Krista jako pravého velikonočního Beránka, jak nás tomu učí evangelista Jan. Druhá zas připomíná Ježíšovo podobenství o pozvaných na svatební hostinu: všichni jsou sice pozváni, ale ne každý je na svatební hostinu Beránkovu náležitě připraven. Podobenství o pozvaných na hostinu mluví o těch, kteří přišli bez svatebního šatu a hrubě tak urazili pořadatele hostiny. Je to obraz těch, kdo přijímají eucharistii svatokrádežně – tj. ve stavu těžkého hříchu, bez svatebního šatu milosti posvěčující.

Lid na výzvu kněze odpovídá: „Pane, nezasloužím si, abys ke mně přišel, ale řekni jen slovo, a má duše bude uzdravena.“ Jedná se o parafrázi slov římského setníka, který žádal Ježíše, aby mu uzdravil sluhu. Nechtěl, aby se Kristus Pán rituálně znečistil vstupem do jeho domu (židé považovali domy pohanů za obřadně nečisté), a proto s velikou vírou a pokorou prohlásil, že stačí jen Mistrovo slovo a jeho služebník bude uzdraven (viz Lk 7,6–10). I my si před svatým přijímáním osvojujeme tento postoj pokory a nehodnosti tváří v tvář Kristově svatosti, ale zároveň máme pevnou víru v to, že je dost mocný, aby i naši slabost a hříšnost svým slovem proměnil a pozvedl – aby uzdravil naši duši svou přítomností ve svátosti oltářní.

Oproti většině mešních modliteb (resp. odpovědí) věřícího lidu je tato v jednotném čísle: „Pane, nezasloužím si, abys ke mně přišel...“ Svaté přijímání je navýsost osobní záležitostí – je vyjádřením osobního vztahu ke Kristu, který se nám z lásky dává za pokrm. Nelze ho tedy přejít jako jeden z mnoha úkonů, které koná shromáždění věřících jako celek (i když tento společenský a komunitní rozměr je u eucharistie také přítomen). Emeritní papež Benedikt XVI. ve své knížce „Il Dio vicino“ (Bůh blízký) k tomuto poznamenává, že liturgie před svatým přijímáním schválně přechází od „my“ k „já“, a tím nás jakoby chrání před jistou kolektivizací eucharistie. Kristus se ve svatém přijímání dává z lásky mně, nikoli nějakému neosobnímu a všeobecnému „my“. Jsem to já, kdo je osobně volán k vyjití ze sebe a setkání se s Bohem v této svátosti Lásky, a to bez schovávání se nebo utíkáni do anonymity davu.

Pokračování příště

Doba velikonoční a svatodušní

Naše velikonoční víra

Proč jsme tak často zbabělí a rezignujeme? Proč bojujeme často tak, jako kdybychom tajně přiznanou porážku chtěli vnějším jednáním jen oddálit? Proč se ve službě Kristově angažujeme jen málo, jako kdyby pro nás bylo příliš nejisté odvážit se angažovat celým svým životem, všemi silami a poslední kapkou krve? Vstal Kristus z mrtvých nebo ne?

Věříme v jeho vzkříšení! Je to pravda? Věříme v to, co tato víra obsahuje:

Kristus je živý. Je vítězem nad hříchem a smrtí. Nevstoupil na nebe, aby zmizel z dějin světa, jakoby zde nikdy nebyl. Vstoupil na nebe poté, když sestoupil do poslední hlubiny hříchu, smrti a ztraceného světa a z tohoto jícnu, který nikoho nepropouští, vyšel živý. A ještě víc: tam, v konečné ztracenosti, kde pramení veškerá neřestnost, kde mají svůj původ všechny potoky slz, kde má svůj počátek všechna nenávist a sobectví, tam zvítězil. Nezvítězil tím, že odvrhl tento svět od sebe a vytrhl se z něho, ale tím, že vtrhl do jeho nejvnitřnějšího středu, ztrácí sama sebe, do středu, z něhož pramení celý osud světa. Tento střed zaujal a na věky přijal. A tak už proměnil svět. Zvítězil nad ním tak, že jej změnil. Tím, že se stal „srdcem světa“, jeho konečnou entelechií, jeho nejtajnější a nejvnitřnější silou. Proto při svém vzkříšení od nás neodešel. Při něm teprve vlastně přišel, aby u nás zůstal po všechny dny. Jeho postavu již nevidíme. Zazářila opravdu jen krátce, aby nám ukázala, že je s námi navždy. Nikoliv zde a nyní, „v těle“, ale v Duchu, tedy všude a to až do posledního dne. Je u nás se svým božským Duchem, který se stal tajemným Duchem světa, od doby smrti a vzkříšení Krista se světem nerozlučně spojený, nikdy víc z něho neustupující, protože On je nerozlučně spojen s onou částí světa, kterou nazýváme proměněné lidstvo Kristovo, jež se samo skrze smrt a vzkříšení stalo „otevřené“ vůči celému světu.

Kristus ve svém Duchu již přebývá uprostřed všech věcí jako jejich nejvlastnější a opravdové bytí a srdce: v toužebném očekávání veškerého stvoření, aby se účastnilo na proměněném těle Kristově; v slzách jako skrytý jásot; v žebráku, kterého obdarujeme, jako věčné bohatství, které je nám

přiděleno; v bezmoci jako Boží síla; v „bláznovství kříže“ jako moudrost; ve smrti jako život, kterému již nehrozí žádná smrt; v prostoduchých prohrách Kristových služebníků jako vítězství, které patří jedině Bohu, a dokonce i uprostřed hříchu jako smilování věčné lásky ochotně působící až k samému konci.

Kristus je přítomen i ve lhostejnosti a netečnosti mnohých lidí k našemu poselství, aby nás, své služebníky neužitečné, tím káral za naši vlažnost nebo nám dal účast na svém neúspěchu, kterým spasil svět. Je u nás jako světlo dne a vzduch, jichž se nevšímáme, jako tajemný zákon určitého pohybu, který přesně nechápeme, neboť prožíváme z tohoto pohybu jen velmi malou část, do které jsme vtaženi. Je zde jako nejvnitřnější struktura tohoto světa, která ještě triumfuje a prosazuje se, když se zdá, že všechny řády tohoto světa se rozpadají. Je u nás, kteří zvěstujeme jeho vzkříšení: v našem slovu – dokonce i když nám samým zní toto slovo prázdně a dutě – v našem požehnání – i když nám vychází z úst jen s námahou a vyprahlostí – v našich svátostech – i když se zdá, že již v sobě neskrývají vůbec žádnou sílu. Když lidé zavrou dveře před námi, jeho posly, před ním samotným je zavřít nemohou. Vstupuje do všech srdcí, aby je vždy znovu znepokojoval hladem po spravedlnosti a lásce, touhou po životě a pravdě; hladem a touhou, jež mu přísluší, neboť je láska a spravedlnost, život a pravda. A tam, kde se zdá, že se svět proměňuje v nesmírný chaos, kde se zdá, že praskly všechny přehrad, tam toto zdání je ve skutečnosti přece jen znamením, že Kristus je uprostřed tohoto rozevírajícího se vulkánu a že jeho den je blízko. Je v lodce času a současně stojí na břehu věčnosti. Bouře, která hrozí lodi, pohltit, je jen znamením, že chce právě povstat – „a zavládlo ticho“ – nebo že bouře času lodi jemně pozdvihne na břeh věčnosti. V každém století prohlašuje svět, že Kristovo království již nyní v důsledku sešlosti věkem definitivně zaniklo a že je teď možno klidně přejít k jiným záležitostem. A přesto vždy znovu propuká záchvat zběsilosti tohoto samého světa proti Kristu jako znamení (jež slepí nevidí) toho, že Kristus ještě v tomto světě stále přebývá.

Vstal z mrtvých. A svět s ním. S ním je již proměněn a brzy – rychle a stále rychleji – zaznamenaná i otupělé tělo, co se již stalo. Jen pro nás okamžik mezi změnou světa a tím, kdy tato změna bude obecně zjevena, trvá dlouho a je hořký. Tento okamžik nazýváme dějiny světa po Kristu nebo náš život. Chováme se tak, jako učedníci mezi Velkým pátkem a velikonoce: „... my jsme však doufali...“ Ach, my ještě doufáme tam, kde již došlo k tomu, v co my

doufáme. Jsme ještě v očekávání výsledku boje, kde se ve skutečnosti již před očima – kdybychom měli oči víry – viditelně formuje triumfální průvod, kterým mají vstoupit přirozenost a dějiny jako Kristovo vítězství do věčného království Otce. Bědujeme, když nás jeho tvrdá ruka popadne a když do říše světla a nekonečné dálky svého Otce vrhne tmavou a úzkou branou i nás. Bědujeme a toto naše bědování nás usvědčuje, že důvěřujeme zasmušilému soumraku tohoto světa více než světlu Vzkříšeného. On se však nestará o naše ubohé fňukání. Bere nás s sebou: Až se stane, co se již stalo, pak to pochopíte i vy!

Sestoupil však Zmrtvýchvstalý i do toužebně čekajícího předpekli mého srdce, aby i tam zvěstoval vykoupení, aby i tam všechno proměnil? Kéž bych měl úplnou velikonoční víru, jež všechno ostatní přemáhá! Pak bych cítil, že bych vůbec neupadl, kdybych se vzdal svého křečovitého násilného strachu o sebe a o úspěch svého poslání; nebyl bych také vůbec zoufalý, kdybych si konečně zoufal nad sebou a svými silami. Pak bych náhle pocítil – jako zázrakem, který se denně musí obnovovat – že On je u mě. On, Zmrtvýchvstalý. Pak bych si uvědomil, že ho vůbec nemusím hledat teprve v nebi, protože ve mně žije a ve mně prožívá svůj návrat k Otci. Pak bych zakoušel, že já sám nežiji dostatečně plně (ačkoliv bych mohl) z již proměněného středu svého srdce, že já sám – nikoliv On – jsem si vzdálen. Kéž bych měl plnou velikonoční víru!

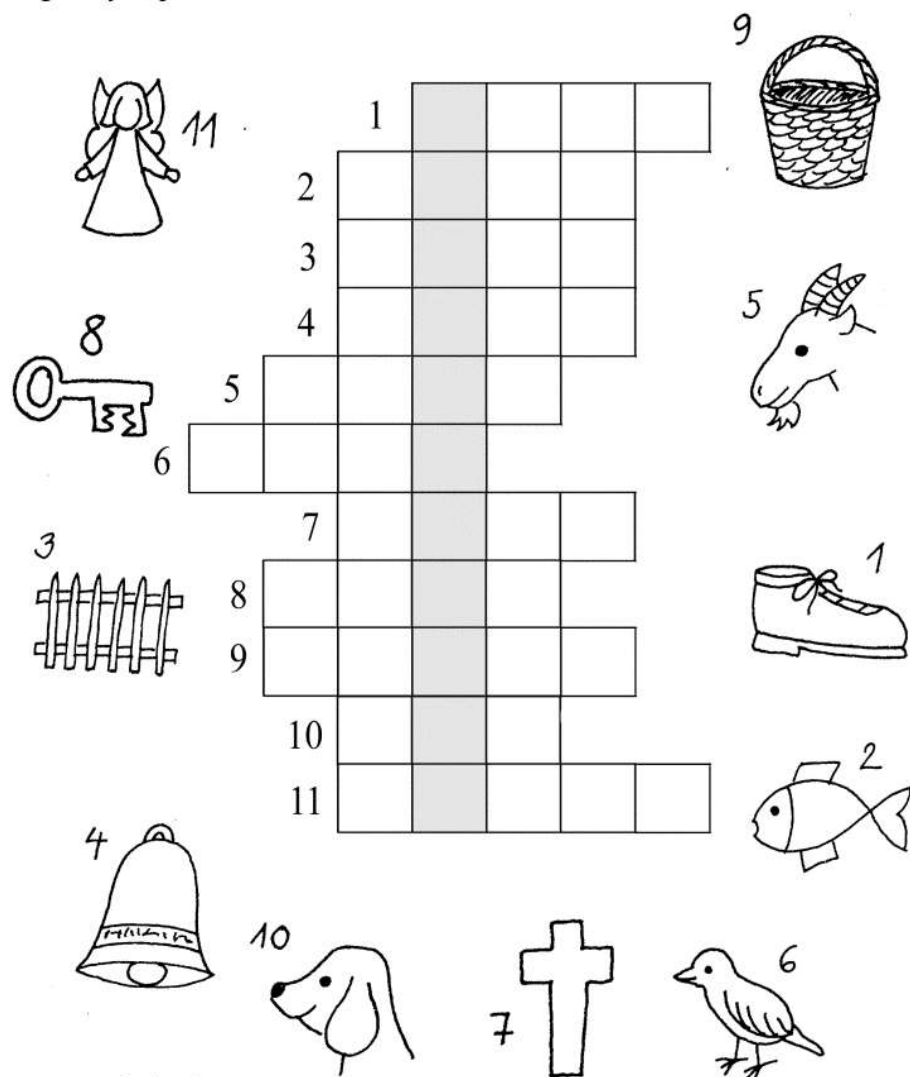

A proč bych ji neměl mít? Mám ji, protože jeho milost je ve mně, protože jsem pokřtěn a zasvěcen. Ve křtu jsem s ním zemřel a byl vzkříšen. Při svěcení jsem přijal jeho Ducha, abych vyzařoval velikonoční vítězství do jeho světa. Chci se proto zasadit o to, abych prožíval tuto víru. Každý den si chci nechat říci od Pavla (2 Tim 2, 8–11): „Mysli na Ježíše Krista, Davidova potomka, který byl vzkříšen z mrtvých. To je moje evangelium. Právě kvůli němu trpím, dokonce jako zločinec v poutech. Ale Boží slovo spoutáno není. Proto kvůli vyvoleným snáším všechno, aby také oni došli spásy a věčné slávy skrze Ježíše Krista. Tohle je jisté: Když jsme s ním umřeli, budeme s ním (také) žít.“

KARL RAHNER

Pro děti

Vybarvi obrázky a vylušti křížovku. Tajenka ti pak prozradí, co se o Ježíšovi dozvěděly ženy, když třetího dne přišly k jeho hrobu.

Ze života farnosti

Vikariátní dětský a ministrantský den v Palčicích
se v tomto roce uskuteční **v sobotu 7. dubna** od 9:00
do 16:00. Přihlašujte své děti u našich kněží.

Papežská misijní díla ve spolupráci
s Římskokatolickou farností Vlašim pořádají
MISIJNÍ ŠTRÚDLOVÁNÍ® – Akce na záchranu dětí trpících hladem

Kde: **Vlašim**, prostor před kostelem sv. Jiljí

Kdy: **8. dubna 2018, od 10.30 do 11 hodin**

Jak: **Upečte** jakýkoli **štrůdl** (sladký či slaný) a **přineste** ho v sobotu
7. 4. 2018 mezi 14. a 15. hodinou do farní besídky

V neděli po ranní mši svaté štrůdly nabídneme s prosbou o dar pro
hladovějící či jinak trpící děti v misiích. Celý výtěžek odešleme na konto
Papežských misijních děl, která akci koordinují a zajistí, aby se pomoc dostala
těm nejpotřebnějším v chudých oblastech světa.

Děkujeme všem, kteří pomáháte.

V neděli **8. 4.** bude **od 18:30** ve vlašimském kostele **duchovní obnova pro
mládež** na téma „**vnitřní uzdravení**“.

V neděli **15. dubna v 15:00** vystoupí na koncertě ve farním kostele pod
vedením dirigenta pana Jiřího Volka **Podblanický sbor a orchestr**.

V neděli **6. května vystoupí v 16:00** ve farním kostele slavná kapela
Oboroh.

Farní tábory:

1. Příměstský farní tábor – 16.–20. července 2018

Přihlášky do 30. 4. u Mirky Ptáčkové

2. Pro děti ve věku 9–15 let – 20.–27. 8. 2018

Kontakt: Katka Follerová, tel. 732 788 456

3. Pro děti ve věku 6–9 let – 27.–30. 8. 2018

Kontakt: Nicol Jirásková, tel. 732 257 130, e-mail: nicoljiraskova@seznam.cz

Jako každý rok vás chceme pozvat **na farní tábor**. Ten letošní nese název **Nový svět**. Možná tento název zní trochu tajemně. Co za ním vězí, můžou zjistit děti ve věku 9–15 let, které si udělají čas 20.–27. 8. 2018. Celý tým vedoucích už se těší na to, co letos společně zažijeme! Pokud splňuješ podmínky, neváhej a přihlas se!

Kde: Klokoty, cena: 2000 Kč (sourozenecká sleva 200 Kč)

Farní charita Vlašim

Program duben 2018

3. 4. 2018 – 15:00 **Trénování paměti**

místo: Besídka u kostela sv. Jiljí

5. 4. 2018 – **Výlet na Pelhřimovsko**

Odjezd v 7:15 od MÚ Vlašim (ul. Lidická)

Program: Křemešník – prohlídka poutního místa s výkladem; Leskovice – památník obce zničené nacisty, prohlídka s průvodkyní, pamětníci tragédie; Pacov – oběd v Hotelu na Panské. Návrat cca v 16 hod.

10. 4. 2018 – 15:00 – **Trénování paměti**

místo: Besídka u kostela sv. Jiljí

12. 4. 2018 – 15:30 – Přednáška PhDr. Ireny Lesové

Téma: **O významu hodnotové orientace (co je pro mě nejdůležitější)**

místo: Besídka u kostela sv. Jiljí

17. 4. 2018 – 15:00 **Trénování paměti**

místo: Besídka u kostela sv. Jiljí

19. 4. 2018 – 15:00 – **Klub seniorů při FCH Vlašim – Panenky Kiwanis**

místo: Besídka u kostela sv. Jiljí

20. 4. 2018 – 18:00 – **Výroční schůze Farní charity Vlašim**

místo: Besídka u kostela sv. Jiljí

24. 4. 2018 – 15:00 – **Trénování paměti**

místo: Besídka u kostela sv. Jiljí

26. 4. 2018 – 15:00 – **Klub seniorů při FCH Vlašim – Jarní opékání buřtů**

místo: Besídka u kostela sv. Jiljí

28. 4. 2018 – ve spolupráci s farností Čechtice: **Putování mezi řekami**

Program: 9:00 mše svatá – Soutice, po mši odchod na soutok Želivky a Sázavy, podle Sázavy do Nesměřic, zpět do Soutic, prohlídka Muzea v Souticích, zakončeno občerstvením v Souticích.

Velikonoční pořad bohoslužeb

	Vlašim	Domašín	Kondrac	Velíš	Vracovice
Zelený čtvrtek	18:00	16:00	16:30	17:30	
Velký pátek	18:00	16:00	15:00	15:00	
Bílá sobota (velikonoční vigilie)	22:00	19:00	20:00	20:00	
Neděle velikonoční	9:30	8:00	9:30	8:00	11:00
	11:00				
Pondělí velikonoční	9:30	8:00	9:30	8:00	

**Požehnané svátky Zmrtvýchvstání našeho Pána Vám vyprošují
Vaši kněží P. Jaroslav a P. Petr**

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost Vlašim, Husovo nám. 46,
Vlašim, 258 01; <http://www.farnostvlasim.cz>, e-mail: vlasim.fara@seznam.cz
Příspěvky do časopisu se přijímají na adrese Smetanova.D@seznam.cz,
Klara.Vondrackova@seznam.cz

Vychází 10x ročně, uzávěrka 15. dne v měsíci. Náklady na tisk: 8 Kč

Tisk: Karel Pazdera, Pod tratí 1511, Vlašim